

Despre UNIRILE Românilor!
Azi 24 Ianuarie 2020, la 161 de ani de la Unirea sub sceptrul
Colonelului Alexandru Ioan Cuza, Domnitorul Alexandru Ioan I.

Lucrarea de față este închinată **Unirii Moldovei și Țării Românești**, cunoscută sub denumirea oficială inițială de **Principatele Unite**, acceptată de marile puteri și realizată de către popoarele din cele două țări românești în frunte cu marii pașoptiști unioniști.

Pentru a întări această realizare absolută a poporului român și pentru a contracara încercările unor răuvoitori din țară, dar și din afară, care din dorința de a diminua cu orice preț această splendidă izbândă celestă, nu ezită să acorde primordialitate conjuncturii internaționale favorabile după înfrângerea Rusiei în Războiul Crimeei, am considerat necesar să arăt că **Unirea** nu a apărut de nicăieri, în vremurile de atunci.

Unirea românilor moldoveni, munteni și ardeleni a fost o dorință mult mai veche a marilor voievozi care au stat în fruntea lor cu sabia într-o mână și crucea în cealaltă mână.

Despre încercările de unire a celor trei țări române, Valahia, Moldova și Transilvania, s-a scris destul de mult atât de către istoricii medievali români dar și de către cei străini.

Încă de la jumătatea sec. XVI, Petru Rareș și apoi Alexandru Lăpușneanu au dus o politică de legături strânse cu Transilvania și Valahia (Țara Românească) atât pe plan economic, politic, cât și militar.

Înainte lor, în timpul evului mediu timpuriu, altor domnitori și voievozi importanți le-au fost atribuite în cronicile străine, titluri care sugerau refacerea Daciei (Restitutor Daciae): Mircea cel Bătrân - „*Domnul Dacilor și Regele Dacilor*”; Iancu de Hunedoara - „*Ioan Getul - regele dacilor și peonilor*¹”; Vlad Țepeș - „*Domn al Geților*”; Ștefan cel Mare și Sfânt - „*Rege al Daciei*”.

La scrisoarea lui Ștefan cel Mare către Principii creștini, din 25 ianuarie 1475, după bătălia de la Vaslui din 10 ianuarie 1475, prin care solicita ajutor împotriva turcilor (pe care nu l-a primit, fiind nevoit să-i înfrunte singur pe turci la Războieni în 26 iulie 1476), Papa Sixtus al IV-lea, în două scrisori succesive din anul 1476 și 1477, fapt rar întâlnit în epocă, îi răspunde elogios și îi acordă titlul de „*Athleta Christi*” (*Campionul lui Hristos*):

¹ PEÓN¹ s.m. (În America Latină) Muncitor agricol sărac, căzut în semirobie din cauza datoriilor; clăcaș; semiiobag. [Pron. *pe-on*. / < fr. *peón*, sp. *peon*]. sursa: [DN \(1986\)](#)

- „*Lucrarea ta asupra necredincioșilor turci, vrajmași comuni, săvârșită până acum cu înțelepciune și bărbăție au adaos atâta strălucire numelui tău, că ești în gura tuturor și ești lăudat cu deosebire de toți, în unire de simțiri.*

Fii fără istov, dară și, oricum faci, caută izbânda pe care cerul ți-a hărăzit-o, ca să primești răsplata veșnică de la Dumnezeu și prețuirea acestui Sfant Scaun Apostolic.

Data la Roma, 20 martie 1476, anul 5 [al pontificatului nostru].”²

- „*Cum deci, precum o știu toate națiile pământului, neamul fără de lege al turcilor nu încetează a unelti în contra credinței ortodoxe și contra acelora care au primit-o în Sfântul Botez al renașterii și mai ales în contra iubitului fiu, nobilul bărbat, Ștefan Voievod, și a stăpânirilor sale care se află în regiunile mărginașe cu turcii, pentru ca, supunându-le aceste spurcatei lor tiranii, să li se deschidă mai ușor drumul spre țările celorlalți creștini și deși sus-numitul Ștefan, ca un adevărat atlet al credinței creștine, e dispus să reziste perfidiei și atacurilor turcilor înșiși, totuși, pentru susținerea unei poveri atât de grele și pentru a o duce la bun sfârșit, singurele lui puteri nu sunt suficiente, ci către acelea sunt necesare nu puțin averile și ajutoarele creștinilor, care sau să contribuiască cu bunurile date lor de Dumnezeu, sau să se alăture personal, mergând să lupte în armata pregătită de însuși Ștefan, pentru ca, în sfârșit, câineasca turbare a turcilor să poată fi înfrântă și alungată de la hotarele creștinilor și ca să li se taie acelorași turci curajul și îndrăzneala blestemată de a prigoni pe creștini.”³*

Recent, în anul 2018, abordând această problemă, Președintele Academiei Române, Prof. Ioan Aurel Pop, a spus că Ștefan cel Mare și Sfânt a fost cel mai mare conducător politic și militar pe care românii l-au avut în Evul Mediu și că potrivit unor documente găsite de curând, acesta este „restauratorul Daciei”, fiind Domn al Moldovei, Domn al Țării Românești și conte al Transilvaniei, cu un secol înainte de Mihai Viteazul.

Astfel, în episodul cu numărul 9 din serialul dedicat Centenarului României Mari, „**100 de adevăruri istorice**” de la Televiziunea Trinitas a Patriarhiei Române, respectatul profesor Ioan Aurel Pop a afirmat și susținut cu argumente că Ștefan cel Mare a fost primul care a încercat unirea tuturor teritoriilor românești:

- „*A fost un unificator al românilor, ante-litteram (precursor – n.a.).”*

² Fragment din scrisoarea Papei Sixtus al IV-lea din 20 martie 1476, n.a.

³ Fragment din scrisoarea Papei Sixtus al IV-lea din 13 ianuarie 1477, în care îl numește pe Ștefan cel Mare „atlet al credinței”, n.a.

- „Ștefan al III-lea, cel Mare, și-a numit țara căreia îi zicem azi Moldova, Țara Românească. În scrisoarea trimisă Senatului Veneției la 1477, marele domn se plânge „că cealaltă Valahie” nu e statornică în alianța contra turcilor și că el trebuie să intervină mereu cu oastea acolo ca să pună domn vrednic și anti-otoman.

Cealaltă Valahie era pentru el Țara Românească pentru că prima Valahie era pentru el Moldova. Prin urmare, adevărata Valahie pentru marele domn, pentru domnul de la Suceava, era Moldova.”

- „El a adus țara de la sudul Carpaților sub ascultarea sa de mai multe ori și timp de 16 ani și opt luni a fost numit domn al Valahiei propriu-zise. Adică al Munteniei. De curând a ieșit la iveală că a fost numit conte sau guvernator al Transilvaniei. A stăpânit peste 100 de sate, târguri și cetăți în Transilvania, fiind cel mai bogat feudal din această țară. A creat episcopie, ajunsă la scurtă vreme mitropolie românească la câțiva kilometri de Cluj, în satul Feleacu, a pus stema Moldovei peste tot, de pe Târnave până în regiunea Dejului se văd și astăzi frumoasele încrustații în piatră cu bourul Moldovei.”

- „Prin urmare, Ștefan cel Mare este „restitutio Daciae”, cel care a refăcut Dacia, fiind domn al Moldovei, domn al Țării Românești și conte al Transilvaniei, cu un secol înainte de Mihai Viteazul.”

- „Cel mai important conducător politic și militar pe care l-au avut românii în Evul Mediu, unul de talie europeană, singurul român de obârșie și român politic, pe care Papa de la Roma l-a recunoscut drept atlet al lui Hristos, adică luptător în prim plan alături de toată Europa în lupta de stăvilire a avansării Semilunii spre centrul continentului.”

Din punct de vedere istoric așa este, însă dacă respectăm ordinea numerală strictă a **Unirilor Românilor**, „de jure” sau „de jure” și „de facto”, atunci Unirea Principatelor Române din 24 Ianuarie 1859, este a **Treia Unire**.

Foto Nr. 1, Alexandru Ioan I.

Această a **TREIA UNIRE** din **Istoria Românilor** și a **DOUA UNIRE** sub sceptrul unui **domnitor român**, a avut loc la 264 de ani de la Unirea lui Sigismund Báthory și la 259 de ani după Unirea lui Mihai Viteazul, în data de 24 ianuarie 1859, când s-a realizat Unirea Principatelor Române sub domnitorul **Alexandru Ioan Cuza**. (Foto Nr. 1, sursa: Internet)

Este foarte important să arătăm că la Marea Adunare de la Blaj din 3/15 Mai 1848, a fost exprimată clar dorința și voința de unire a românilor din Transilvania cu cei de peste Carpați, în urma discursului istoric al lui Simion Bărnuțiu.

„Libertatea cea adevărată a oricărei națiuni nu poate fi decât națională, ... nu există libertate atunci când nu-ți poți păstra și afirma liber naționalitatea, ... libertatea fără naționalitate nu se poate înțelege la nici un popor de pe pământ.”, așa a spus Simion Bărnuțiu la Blaj.⁴

Acolo s-a strigat răspicat pentru prima oară: *„Noi vrem să ne unim cu țara!”* (Țara Românească și Moldova), ca replică la decizia unilaterală a revoluționarilor unguri din 29 mai 1848, când Dieta de la Cluj a proclamat unirea Transilvaniei cu Ungaria.

Alexandru Ioan Cuza a participat la Marea Adunare de de la Blaj, alături de alți fruntași revoluționari moldoveni și munteni: Gheorghe Sion, Alecu Russo, Lascăr Rosseti, Petrache Cazimir, Nicolae Ionescu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Grigore Brătianu, Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, Cezar Bolliac ș.a.^{5,6}

„Prezența sa [a lui A. I. Cuza] la Blaj, în 3/15 mai 1849, a fost în măsură să-i imprime mai mult decât o simplă simpatie pentru conaționali de peste Carpați!”, afirmă și reputatul istoric clujean, Prof. Ioan Bolovan.⁷

Unirea de la 1859 a fost **primul pas foarte important** pe calea înfăptuirii statului național unitar român, la 1 Decembrie 1918, proces început în 1848, având la bază identitatea etnică și apropierea culturală și economică strânsă între cele două țări românești. (Foro Nr. 2, sursa: Internet)

În anul 1862 Alexandru Ioan Cuza unifică Parlamentul și Guvernul, realizând și unirea politică.

Prin reformele sale, domnia lui Alexandru Ioan Cuza a pus bazele dezvoltării **României** moderne.

⁴ Bărnuțiu, Simion, *Românii și ungurii*, Discurs rostit în Catedrala Blajului, 2/14 mai 1848, cu introducere și comentariu de G. Bogdan -Duică, Cluj 1924.

⁵ *Alexandru Ioan Cuza – domnitorul Unirii*, https://www.dacoromania-alba.ro/nr29/alexandru_ioan_cuza.htm, accesat în data de 24.01.2020.

⁶ *Revoluția Română din 1948*, https://ro.wikipedia.org/wiki/Revolu%C8%9Bia_Rom%C3%A2n%C4%83_din_1848, accesat la data de 24.01.2020.

⁷ Bolovan, Ioan, *Unirea Principatelor și Alexandru Ioan Cuza în conștiința românilor din Transilvania*, <http://dspace.bcucluj.ro/bitstream/123456789/47878/3/Bolovan%2BIoan-Unirea%2BPrincipatelor-2005pdf.pdf>, accesat în data 24.12.2020.

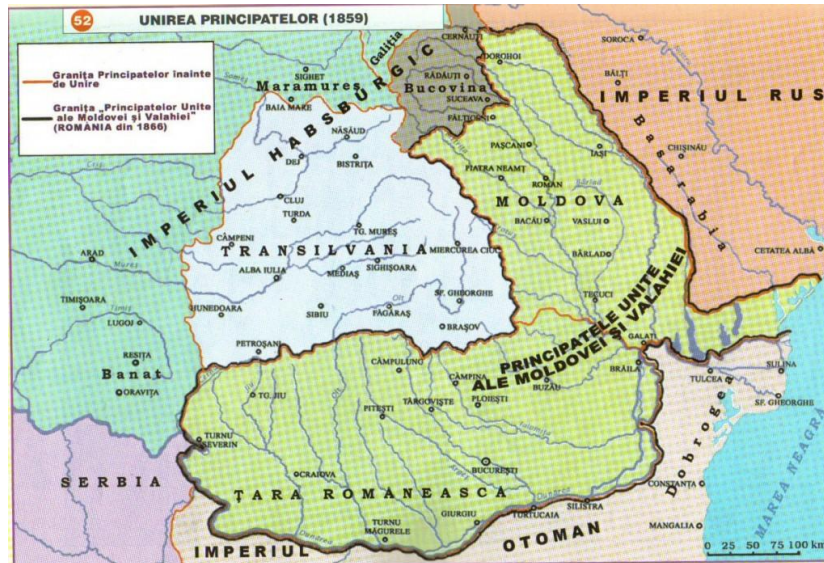

Foto Nr. 2, Harta Unirii, 1859

Alexandru Ioan I., într-o scrisoare adresată la data de 21 octombrie 1865, Împăratului Napoleon III. susținător al Unirii alături de Regina Victoria, afirma răspicat:

„Românii au o conștiință politică, a drepturilor și datoriiilor, Poporul român trăiește de acum înainte propria sa viață, el este român și nimic altceva decât român!”

După înlăturarea sa de la putere, prin lovitura de palat din noaptea de 10/11 februarie 1866, unirea a fost consolidată de către domnitorul Carol de Hohenzollern - Sigmaringen. Prin Constituția adoptată la 1 iulie 1866, Principatele Unite capătă denumirea oficială de **ROMÂNIA**.

Fără a umbri în vreun fel Unirea Principatelor Române din 1859 voi prezenta pe scurt cele două uniri anterioare.

Eu consider că este bine, corect și sănătos să cunoaștem și să recunoaștem în mod deschis și onest că **Prima Unire a principatelor medievale românești** a fost realizată de către principele Transilvaniei Sigismund Báthory, suzeranul domnitorilor români din Valahia (Țara Românească) și Moldova care se intitula: *„prin grația lui Dumnezeu, principe al Transilvaniei, Moldovei, Valahiei Transalpine și al Sfântului Imperiu Roman, domn al părților regatului Ungariei și comite al secuilor etc.”*

Unirea a avut loc la jumătatea anului 1595 și a durat doar 6 luni, din iunie până în decembrie., fiind realizată în baza tratatelor cu Valahia (Țara Românească) și Moldova, care au devenit „de jure” vasale principatului transilvănean, condus de Sigismund.^{8,9}

⁸ Ștefănescu, Ștefan, „Războiul cel Lung” (1593-1606) și resurecția românească. 2. Lupta pentru restabilirea hotarului Țării Românești pe Dunăre (1594-1596), în vol. Istoria Românilor, vol. IV..., ed. cit., p. 602-603.

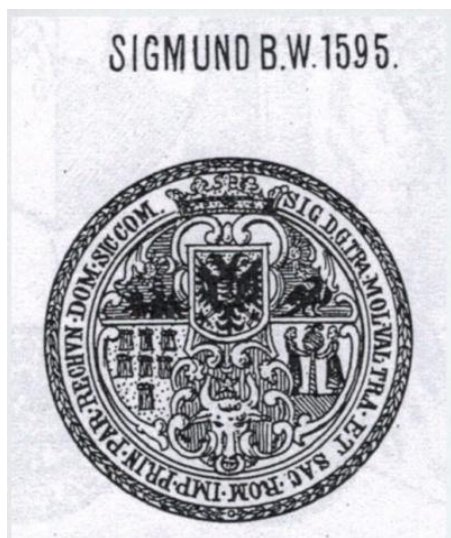

Foto Nr. 3, Sigiliul lui Sigismund Báthory, 1595, cu însemnele heraldice combinate ale Transilvaniei, Moldovei și Valahiei

A DOUA UNIRE politică din Istoria Romanilor, de data asta „*de jure și de facto*”, a celor trei principate românești, și **PRIMA UNIRE sub sceptrul unui domnitor român**, a avut loc „*manu militari*” la 27 mai 1600.

Foto nr. 4. Sigiliul lui Mihai Viteazul,

Este corect să spunem, că este foarte puțin probabil ca cineva să susțină că în acea perioadă ar fi existat o conștiință națională, nu numai la români, dar nici la alte popoare europene.

În sprijinul acestei afirmații stă și stema Transilvaniei prezentă pe sigiliul din 1595 al principelui Sigismund Báthory, care scoate în evidență noua situație juridică după semnarea tratatelor din 20 mai și 3 iunie.

(Foto Nr. 3, sursa: Catalogul J. Siebmacher's großes Wappenbuch, Band 34, Siebenbürger Adel, Taf. 7, 1984)

Artizanul din umbră al acestei uniri a fost cancelarul Transilvaniei, **Ștefan Josika (Iojiță)** de Caransebeș și de Brănișca, nobil ungar de origine română din Banatul Montan, foarte bogat și puternic în epocă.^{10,11}

După victoria de la Bacău împotriva lui Ieremia Movilă, MIHAI VITEAZUL, aflat în capitala Alba Iulia, emite actul domnesc care atestă **UNIREA** și se intitulează:

„voievod și domn a toată Țara Românească și al Ardealului și al Țării Moldovei”.

Această titlatură este reprezentată heraldic pe sigiliul personal din 1600. (Foto nr 4, sursa: Internet)

⁹ Dumitran, Ana, *Completări la istoricul stemei Transilvaniei, pe marginea unui sigiliu aplicat la 31 mai 1595*, în AUA, Series Historica, 9/I, 2005, p. 271-272.

¹⁰ Țigău, Dragoș, Lucian, *Familia Nobililor Josika (Iojiță) în Secolele XVI-XVII*, <http://banatica.ro/media/b18/dltf.pdf>, accesat la data de 25.11.2019

¹¹ Diaconescu, Marius, „*Gândirea Politică a lui Ștefan Jósika, Cancelarul Principelui Sigismund Báthory (Paternitatea unei idei politice: unirea Transilvaniei cu Țara Românească și Moldova)*”, în ACTA TRANSYLVANICA Anuarul Centrului de Istorie a Transilvaniei vol. I (2004), pp. 17-42, Editura SCRIPTORIUM București – 2004.

Muntenii, moldovenii și românii ardeleni erau conștienți că au limbă, religie și foarte multe obiceiuri comune, iar cei cu pregătire umanistă știaau că au și origini comune, dar nu exista încă o conștiință națională care să-i unească într-o națiune. Atunci erau doar transilvăneni, munteni și moldoveni.

FĂRĂ CONȘTIINȚĂ NAȚIONALĂ, NAȚIUNEA NU EXISTĂ!!!

Unirea țărilor române la 1600 sub sceptrul lui Mihai Viteazul n-a apărut peste noapte, cum afirmă denigratorii marelui voievod, a fost o idee mai veche, un plan de lucru cu scopuri precise, încă dinainte de urcarea pe tron a lui Mihai Viteazul.

Principalul făuritor al acestui plan a fost logofătul **Ioan Noroce de Pitești și Szászsebes (Sebeș)**, foarte cunoscut în epocă, dar ocultat după dispariția marelui domn, până în ziua de azi.

El „*a slujit*” sub șapte domnitori ca logofăt, mare hatman și pârcălab și a participat efectiv la conducerea celor „*trei țări românești*.” Ascensiunea sa începe în timpul domniei lui Mircea Ciobanu¹² și a lui Pătrașcu cel Bun¹³. Omul de încredere a lui Mircea Ciobanu s-a căsătorit cu fiica acestuia, Stana.

După ce a părăsit din motive politice Valahia (Țara Românească) în timpul lui Alexandru al II-lea Mircea,¹⁴ acesta s-a stabilit cu familia în Transilvania, unde s-a impus la curtea princiară din Alba Iulia prin serviciile aduse principelui.

Acolo și-a făcut prieteni influenți, pe românul **Petru Raț (Rácz)** și pe italianul Fabio Genga. Ambii i-au devenit gineri prin căsătoria cu cele două fiice ale sale, **Zamfira** (soția lui Petru Raț) și **Velica** (la a doua căsătorie, soția lui Fabio Genga). **Petru**, căpitan în armata lui Mihai Viteazul, a murit eroic în bătălia de la Șelimbăr (18/28 octombrie 1599) și a fost înmormântat în Biserica medievală românească din Teiuș, ctitorită de familia Raț.

Este demn de menționat că: „*Petru și Zamfira sunt strămoșii de origine română, cu douăsprezece generații înainte ai Majestății Sale Regina Elisabeta a II-a Marii Britanii, respectiv ai Alteței Sale Regale Prințul Charles!*”¹⁵

Ioan Gheorghe RAȚIU, Brașov

¹² Mircea Ciobanu, https://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_Ciobanu, accesat la data de 24.01.2020.

¹³ Pătrașcu cel Bun, https://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83tra%C8%99cu_cel_Bun, accesat la data de 24.01.2020.

¹⁴ Alexandru al II-lea Mircea, https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_al_II-lea_Mircea, accesat la data de 24.01.2020.

¹⁵ Rațiu, Ioan, Gheorghe, *Biserica Greco-Catolică din Teiuș Intrarea în Biserică a Maicii Domnului. Biserica medievală românească, Ctitorie a familiei nobiliare Rațiu (Rácz, Ratz), Eseu documentar*. Editura Universității Transilvania, Brașov, 2012. <http://dspace.bcucuj.ro/handle/123456789/40614>, accesat la data de 24.01.2020.